

Olmaning umumiy kasalliklari: davolash va tavsif. Olma daraxtlari kasalliklari va ularni davolash, himoya qilish va oldini olish vositalari

Qurbanbayev Yusufboy Baxtiyor o'g'li

[+998937463719 yusupboy.qurbanbayev.97@mail.ru](mailto:yusupboy.qurbanbayev.97@mail.ru)

Termiz Agrotexnologiyalar va Innovatsion rivojlanish instituti Agrobiologiya fakulteti Agranomiya (dehqonchilik maxsulotlari turlari)turlari yo'nalishi 1-bosqich talabasi

Tojiyeva Sarvara Otabek qizi

[+998975515704 sarvaratojiyeva44@mail.com](mailto:sarvaratojiyeva44@mail.com)

Termez Agro texnologiyalar va Innovatsion rivojlanish instituti Agrobiologiya fakulteti O'simliklar va qishloq xo'jaligi mahsulotlari karantini yo'nalishi 1-bosqich talabasi

Annotatsiya: Olma daraxtlarining kasalligiga olib keladigan turli xil eski va yangi infeksiyalarning keng tarqalishi bog'dorchilikning rivojlanishi bilan ham, bog'larimizni e'tiborsiz qoldirish bilan ham bog'liq. Hech bo'lmaganda asosiy kasalliklarning alomatlarini bilmasdan, kasallikning oldini olish va undan ham ko'proq uni engish mumkin emas.

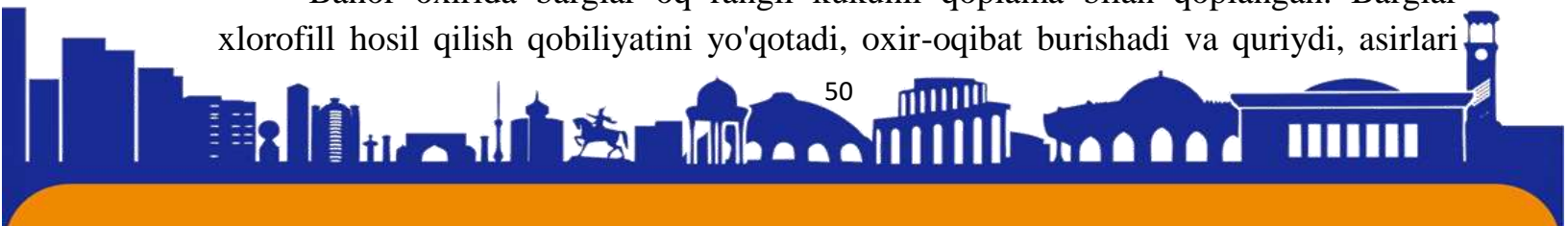
Kalit so'zlar: infeksiya, Thiovit Jet, yashil konus, Fillostikoz.

Chirish va mog'orga olib keladigan kasalliklar

Endi olma daraxti uchun eng xavfli kasalliklarni ko'rib chiqamiz.

Qo'tir. Rossiyada eng mashhur va keng tarqalgan qo'ziqorin kasalligi. Kasallikning belgilari juda xarakterlidir, ularni boshqa infeksiyalar bilan aralashtirib bo'lmaydi: barglar va mevalar zaytun dog'lari bilan o'sib chiqadi, keyin barglar parchalanadi, olma esa tosh va ta'msiz bo'ladi. Himoya tadbirlari: tushgan barglar va o'liklarni tozalash. O'simlik mavsumining boshida olma daraxtini Bordo suyuqligi yoki mis oksiklorid bilan puskurtmek, keyin Horus, Skor, Cumulus bilan 4 marta davolash chang chiriyotgan

Bahor oxirida barglar oq rangli kukunli qoplama bilan qoplangan. Barglar xlorofill hosil qilish qobiliyatini yo'qotadi, oxir-oqibat burishadi va quriydi, asirlari

rivojlanishni sekinlashtiradi va egiladi. Olma daraxtidagi qo'ziqorin mevalarning shakllanishiga to'sqinlik qiladi. Allaqachon o'sib borayotgan olmalarda infektsiya pulpani mantar to'qimalariga aylantiradi. Olma daraxtidagi chang chiriyotgan ko'pincha beparvo qilingan zich ko'chatlarda paydo bo'ladi, bu erda Azizillo uzoq vaqt davomida amalga oshirilmagan. Kasal daraxtni qanday davolash mumkin?

Himoya harakatlari: yuqtirilgan novdalarni kesish, Thiovit Jet, keyin Topaz bilan "yashil konus" bo'ylab ishlov berish.

1-rasm

Monilioz (meva chirishi)

INFEKTSION bog'larda keng tarqalgan va juda ko'p miqdordagi mevalarga ta'sir qiladi, hosilni deyarli butunlay yo'q qiladi. Kasallikning belgilari - mevalarda oq rangli nuqta bilan chirigan doiralarning paydo bo'lishi. Olma bilan bir qatorda, monilioz

barglarni, gullarni, tuxumdonlarni, meva novdalarini yo'q qiladi. Ular jigarrangga aylanadi, quriydi va uzoq vaqt davomida uchib ketmaydi.

Himoya choralari: murdani tozalash, zararlangan novdalarni kesish va olib tashlash, Bordo aralashmasining 1% eritmasi bilan 3 marta davolash.

Kulrang chiriyotgan

Kulrang chirish belgilari meva chirishiga juda o'xshaydi. INFEKTSION mevani yo'q qiladi, unda paydo bo'lgan chirish joyi tezda o'sadi. Meva chirishining halqali oq dog'lari o'rniga, ta'sirlangan olma kulrang mog'or bilan qoplangan.

Himoya harakatlari: chirigan olma yig'ish, quruq va kasal shoxlarini olib tashlash, Bordo aralashmasining 1% eritmasi bilan davolash.

2-rasm

Barglarning o'zgarishiga olib keladigan kasalliklar

Endi biz mevali daraxt barglarining deformatsiyasining sabablarini ko'rib chiqamiz.

Fillostikoz (jigarrang barg dog'i)

Olma bog'larida keng tarqalgan infektsiya. Bu qo'ziqorin barglarni yuqtiradi, ularda mayda jigarrang dog'lar o'sadi, keyinchalik ular jigarrang halo va qora nuqta bilan kulrang rangga aylanadi.

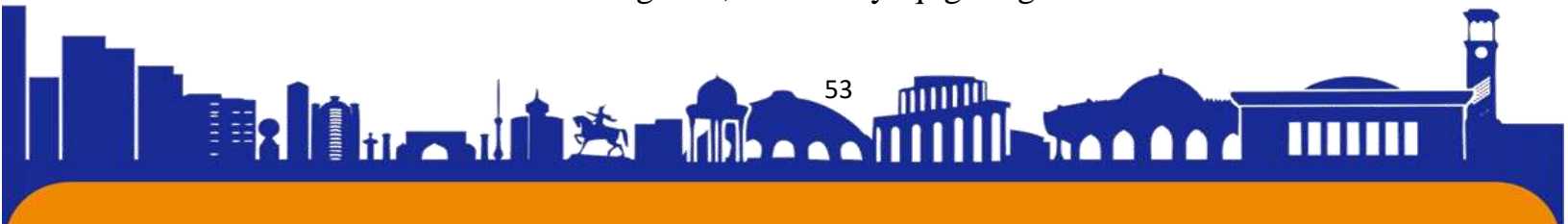
Barg kasalliklari o'simlikning ochligini qo'zg'atadi, olma daraxti xlorofillning etarli darajada ishlab chiqarilmasligi tufayli kamroq oziqlanadi, u qish uyqusiga tayyorlanmaydi.

3-rasm

Himoya harakatlari: tushgan barglarni yig'ish va yoqish, erni qazish ko'p miqdorda qishlash sportlarini yo'q qiladi. Daraxtni fungitsid preparatlari bilan davolashni boshlash kerak: yalang'och shoxlardagi karbamidning 5% eritmasi. Karbamidning 7% eritmasi bilan daraxt atrofidagi er o'stiriladi.

Barglarning paydo bo'lishining boshida ular Bordo aralashmasining 3% eritmasi bilan ishlov beriladi. Kurtaklari o'sganda, Bordo suyuqligining 1% eritmasi ishlatiladi.

Zang

Ta'sirlangan barglar o'sayotgan oval va qora nuqta bilan to'q sariq-qizil dog'lar bilan e'tiborni tortadi. Konus shaklidagi o'simtalar bargning orqa qismidan o'sadi. Ba'zida dog'lar sariq rangga ega. Barglar to'g'ri miqdorda xlorofill ishlab chiqarishni to'xtatadi, olma daraxti ochlikni boshlaydi.

Mevali olma daraxtini davolash gullashdan oldin va undan keyin Bordo suyuqligining 1% eritmasi bilan puskürtölmekten iborat. Erta bahorda, barglar paydo bo'lishidan oldin, daraxt mis sulfatning 5% eritmasi yoki karbamid eritmasi bilan ishlov beriladi.

Olma daraxtlarining kasalligi va ularni davolash bog'bonga juda ko'p muammo va muammo keltiradi. Odatda infeksiyadan qutulish juda qiyin, uni faqat doimiy va uzoq muddatli davolanish bilan yo'q qilish mumkin. Va boshqa kasalliklar umuman davolanmaydi, ularning sabablari aniq emas. Bog'bonga berilishi mumkin bo'lgan eng yaxshi maslahat bu: davolanish uchun vaqtni behuda sarflashdan ko'ra, uni oldini olish uchun ishlatish yaxshiroqdir. Ish kamroq bo'ladi va natijada sog'lom bog'da kafolatlangan hosil olinadi. Atrofdagi bo'shliq tom ma'noda mikroorganizmlarning sporalari va turli zamburug'lar bilan to'yingan. Ular uyg'onish uchun to'g'ri daqiqani kutib, yillar davomida uyqusiz yotishlari mumkin. Suv Yerdagi hayotning asosi bo'lib, ularni to'xtatilgan animatsiyadan chiqaradigan asosiy omildir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Bilay V.I. Toksin hosil qiluvchi mikroskopik zamburug'lar. Kiev,1975 yil
2. Bilay .I. Mikroskopik qo'ziqorinlarning biologik faolmoddalari. Kiev, 1965 yil
3. Vakin S.N. O'rmon fitopatologiyasi. M. 1955.
4. Zaprometov N.G. Jag'ning kasalliklari. T. 1953 yil
5. Dobrozraxova T.L. Amaliy qo'llanmatomonidanfitopatologiya. M.-L. 1949 yil
6. Gulyamova M.G., Kuchmi N.P., Ramazanova S.S., Sagdullaeva M.Sh.O'zbekiston qo'ziqorin florasi VII jild. (Marsupiallar).
7. Kursanov L.I. Mikologiya M. 1940 yil
8. Mirzaev M.M., Sobirov M.K. Bodorchilik va tokchilik. T. 1975yil
9. Naumov N.A. Mikroskopik tadqiqot usullari vafitopatologiya. M. 1937 yil
- 10.Naumov N.A. Mikroskopik va fitopatologik usullar.o'rganish M.-L. 1971 yil
- 11.Pospelov S.M. va boshqalar. O'simliklarni himoya qilish. T. 1978 yil

